

מועד חשוון תשפ"א

בס"ד

בחינה בהלכות חגים

ט' חשוון תשפ"א

הנחיות לנבחן:

1. יש לכתוב בכתב יד ברור וקריא.
2. אין לכתוב את שם הנבחן או כל סימן מזהה אחר בתוך מחברת הבחינה. מבחן שימצא עליו סימן מזהה – המבחן לא ייבדק! ותוגש תלונה לוועדת משמעת.
3. לתשומת לבכם: דפי הטיוטה לא ייבדקו!
4. חלק א' - עיון - 8 שאלות.
יש לציין בכל תשובה את מקורות הדין, דעות הראשונים, ופסיקת ההלכה.
חובה לענות על 7 מתוך 8 שאלות. נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדקו רק 7 התשובות הראשונות שכתב הנבחן לפי סדר כתיבתו במחברת הבחינה, למעט אם הנבחן סימן עיגול סביב 7 התשובות שמבקש לבדוק.
5. חלק ג' - יישום - 4 שאלות.
יש להתייחס למקרה, לבירור ההלכה והדין כולל ציון דעות הראשונים ופסיקת ההלכה.
חובה לענות על 3 מתוך 4 שאלות, נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדקו רק 3 התשובות הראשונות שכתב הנבחן לפי סדר כתיבתו במחברת הבחינה, למעט אם הנבחן סימן עיגול סביב 3 התשובות שמבקש לבדוק.
6. יש לענות בנפרד על כל חלק מחלקי השאלה.

בהצלחה!!!

חלק א' – עיון

יש לענות על 7 שאלות מתוך 8 שאלות

יש לציין בכל תשובה את מקורות הדין, דעות הראשונים, ופסיקת ההלכה.

1. שופר ותקיעות

- א. בשנה שחל ר"ה יום א' בשבת האם מותר לבעל תוקע לתקוע ביום שישי כדי להתעורר לתשובה או כדי להתלמד, ומה הטעם?
- ב. מדוע צריך בר"ה שופר של איל וכפוף, ומה יעשה מי שיש לפניו או של איל פשוט או של כבש או פרה כפוף איזה מהם יקח, או כשעדיין לא קנה ויש לפניו לקנות שניים באותו מחיר האם יקנה של איל כפוף ביותר יקר?
- ג. יש בביהכ"ס שני אברכים בעלי תקיעה האחד יכול לתקוע שברים תרועה דתשר"ת רק בנשימה אחת והשני רק בשתי נשימות (ושניהם יראי שמים ותי"ח) את מי יבחרו, ומדוע?
- ד. בשנה שחל יום א' דר"ה בשבת האם השופר הוא מוקצה לגמרי או שמותר להשתמש בו לצורך גופו או מקומו (כשאין מקפיד עליו מחמת חסרון כיס)?
- ה. בעל תוקע שיש לו הרבה רוק ונכנס בשופר רוק ושיירי מאכל ומפריע מאד לתקיעות, האם מותר ליתן בתוכו ביו"ט מים עם חומר או יין וכו' כדי שיתנקח או שאסור שהוא תיקון מנא והוי עובדא דחול?

2. תקיעות

- א. כמה קולות חייבים לשמוע מדאורייתא, וכמה מדינא דגמרא לפי שיטות הראשונים בטור, וכמה הוא המנהג? הסבר.
- ב. מהו מעשה דמגנצא ומה הדין בטעה מתי חוזר לראש ומתי יתקן במקומו? (בקיצור).

עמוד 1 מתוך 3

3. שאלות בזמן ה"קורונה"

א. בזמן מגיפה "הקורונה" התעוררו כמה שאלות. קבוצת חסידי ברסלב שניסו לעבור את הגבול לאומן ונתקעו בעיר אחרת ללא שופר בר"ה ויש להם כמה אפשרויות כדלהלן האם מותר:

1. לנכרי שנמצא בקירוב מקום יש איל ויתלשו את השופר ויתקנו.
2. לישראל שנמצא בקירוב מקום יש איל ויתלשו את השופר ויתקנו.
3. להביא מחוץ לתחום ע"י ישראל או ע"י אמירה לגוי.
- ב. באופן שמותר האם מותר לעשות זאת גם בשביל יום שני.
- ג. האם מותר לתקוע רק מה שמחוייבים או גם מה שנוהגים רק עפ"י המנהג.
- ד. מי שהיה בבידוד או מי שחולה והתפלל ביחידות כמה תקיעות יתקעו לו כשיש לפניו את בנו וכדו' ומוכן לתקוע לו כמה שרוצה ומותר, ומתי?

4. מנהגי עשי"ת

- א. מהם הטעמים שטובלים בערב יוהכ"פ (טור, ד"מ, רמ"א, מג"א), ומה נפק"מ בין הטעמים להלכה למעשה?
- ב. מדוע עושים כפרות על תרנגולים ולא על שאר בע"ח(דאם הוא עשיר יקח בהמה גסה ויקרב)?
- ג. מי שדיבר לשה"ר על חבירו כשבא לבקש מחילה ממנו האם צריך לפרט את הדיבור שדיבר נגדו, ומה יעשה אם אז חבירו יפגע עוד יותר, האם יאמר לו מה שדיבר?

5. חגים

- הגזולים דלהלן האם יצא בהם, ומה הטעם, והאם יברך עליהם:
- א. גזל שופר ותקע או שגזל קרן ושיפהו, והאם יש נפק"מ בין התוקע לשומע ומה הטעם?
- ב. סוכה גזולה, תקף את שכינו והוציאו ודר בה, גזל עצים ובנה סוכה?
- ג. ד' מינים גזולים, כמו שהם או שתיקנם?
- ד. שמן גזול לנר חנוכה?
- ה. מגילה גזולה?

6. חנוכה

- א. ממתי עד מתי מותר להדליק ולברך לכתחילה? פרט השיטות, והמקורות?
- ב. מה דין הדלקה בדיעבד בזמנים דלהלן: אחרי פלג המנחה, לפני פלג המנחה, בשעה 11 בלילה, בשעה 4 לפנות בוקר, לאחר עלות השחר, לאחר הנץ החמה, משך היום.

7. א. מי שיש לו בלילה הרביעי רק שלשה נרות, האם ידליק וכמה ידליק?
- ב. הנקלע למקום שאין אפשרות להדליק בגובה כדין, האם יניח על הרצפה ויברך וידליק או לא?
- ג. דילג באונס על יום אחד, האם יש לו השלמה וכמה נרות ידליק ביום שלאחריו, כמו כולם או מהמספר שהחסיר כדי לפרסם הנס של כל יום?
- ד. טעה והדליק ביום השני רק נר אחד, ונזכר לאחר רבע שעה האם צריך להדליק עוד נר והאם יברך, ומדוע?

8. ד' מינים

- א. מצא ביו"ט הדס שענביו מרובים מעליו, או הדס שוטה או לולב כהימנך או נקודות שחורות באתרוג באופן שפוסל או צפצפה או אתרוג מורכב, האם יטלם, והאם יברך?
- ב. מצא בחוה"מ בחצר פרטית מינים המהודרים אבל זה לא שלו אלא יעבור על איסור גזל, האם יקחם בדיעבד?
- ג. יש לו ג' הדסים שנקטמו ראשו של העץ או של העלה העליון או אחד שלם או אחד וקטום האם יטלם והאם יברך?

עמוד 2 מתוך 3

חלק ב' – יישום

יש לענות על 3 שאלות מתוך 4 שאלות
יש להתייחס למקרה, לבירור ההלכה והדין כולל ציון דעות הראשונים ופסיקת ההלכה.

9. זמנים

- ממתי עד מתי הוא זמן:
א. תקיעת שופר לכתחילה ובדיעבד?
ב. תפילת מוסף של ר"ה?
ג. זמן כניסתו ויציאתו של צום יוהכ"פ, וזמן תפילת נעילה?
ד. אכילת כזית בליל א' דסוכות?
ה. נטילת לולב?
ו. קריאת המגילה בלילה וביום?

10. ד' מינים

- בשנה זו שיו"ט ראשון של סוכות חל בשבת במה אפשר להקל, נמק כל דבר מהו פסולו והשיטות:
א. נחלק העלה האמצעי ברובו?
ב. יש נקודה שחורה באתרוג?
ג. חסר ניכר באתרוג?
ד. אתרוג מורכב (לשיטות הפוסלים)?
ה. ניטל הפיטם (ע"י מכה, לא בזמן הגדילה)?
ו. ההדס אינו משולש?
ז. לקחת אתרוג ולהתחלק לשני אנשים.

11. תפילות חנוכה ופורים

- א. לא הזכיר על הניסים בתפילה או בברכת המזון האם חוזר, בחול או בשבת חנוכה או בשבת של פורים המשולש?
ב. מדוע אומרים הלל שלם בחנוכה, ומדוע אין אומרים הלל בפורים?
ג. בן פרוז שאמר על הניסים בט"ו, או בן מוקף שאמר על הניסים ב"ד, האם מחזירים אותם?

12. הנותר משמן חנוכה

- א. האם מותר להשתמש בשמן שנשאר לאחר שדלק הנר כשיעור וכבה, או שנכבה בתוך הזמן והרי קי"ל דהדלקה עושה מצוה?
ב. האם מותר להנות מהנר בזמן שדולק לאחר הזמן, ומדוע? והאם מועיל בזה תנאי?
ג. מה יעשה עם השמן שנשאר לו ביום הראשון או ביום השני או ביום השמיני כשאינו רוצה להשתמש לחולין, והאם ישאירו לשנה הבאה עם סימון על הבקבוק שזה רק לנר חנוכה.
ד. השמן שנותר ביום אחרון שנתערב בשמן חולין בחמישים או בשישים האם יש ביטול או שיוסיף לשישים?

* * *